

Inordnande av Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv

Ds 2022:17

Regeringskansliet
Kulturdepartementet

SOU och Ds finns på regeringen.se under Rättsliga dokument.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

Information för dem som ska svara på remiss finns tillgänglig på regeringen.se/remisser.

Omslag: Regeringskansliets standard

Tryck och remisshantering: Elanders Sverige AB, Stockholm 2022

ISBN 978-91-525-0444-4 (tryck)

ISBN 978-91-525-0445-1 (pdf)

ISSN 0284-6012

Förord

Genom beslut den 21 mars 2022 uppdrog Regeringskansliet åt Knut Weibull att biträda Kulturdepartementet i att utreda konsekvenserna av ett inordnande av uppgifterna vid Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv, se *bilaga*. Från och med den 1 april 2022 anställdes verksamhetsstrategen Heli Hirsch som sekreterare för uppdraget.

Under arbetet med uppdraget har Statens medieråd samt Myndigheten för press, radio och tv bidragit med faktaunderlag och lämnat synpunkter. Synpunkter har även inhämtats vid möten med Utbildningsradion och företrädare för två filmdistributionsbolag.

För promemorians innehåll och utformning svarar undertecknad utredare ensam. Vi är dock ense om bedömningarna. Därför används ordet vi när sådana görs. Härmed överlämnas promemorian *Inordnande av Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv* (Ds 2022:17).

Stockholm i augusti 2022

Knut Weibull

/Heli Hirsch

Innehåll

Förord	1
Promemorians huvudsakliga innehåll	5
Författningsförslag	7
1 Bakgrund	17
2 Myndigheterna	19
2.1 Statens medieråd.....	19
2.1.1 Uppgifter.....	19
2.1.2 Organisation.....	22
2.1.3 Administration, ekonomi och lokaler.....	24
2.2 Myndigheten för press, radio och tv	25
2.2.1 Uppgifter.....	25
2.2.2 Organisation.....	28
2.2.3 Administration, ekonomi och lokaler.....	30
3 Organisering av mediemyndigheter i andra länder	31
3.1 Norge.....	31
3.2 Danmark	32
3.3 Finland	33
3.4 Storbritannien.....	34
4 Bedömning av konsekvenserna	37
4.1 Myndigheternas bedömning av konsekvenserna	37
4.2 Bedömning av verksamhetsmässiga konsekvenser	39

4.2.1	Utveckling av mediesektorn och inom mediepolitiken	39
4.2.2	Analys och kunskapsspridning	40
4.2.3	Främja medie- och informationskunnighet.....	41
4.2.4	Skydd av barn.....	43
4.2.5	Samverkan inom Europa och med andra myndigheter.....	44
4.3	Bedömning av ekonomiska konsekvenser	45
4.3.1	Minskad sårbarhet och bättre förutsättningar för verksamhetsplanering	46
4.3.2	Samordningsvinster	46
4.3.3	Utökade kostnader under en övergångsperiod	48
4.4	Bedömning av personella och organisatoriska konsekvenser.....	48
4.5	Lokalbehov.....	49
4.5.1	Lokalbehov för filmgranskning.....	50
4.6	Andra synpunkter som har inkommit	51
4.7	Sammanfattande bedömning	52
4.8	Övriga konsekvenser.....	54
5	Myndighetens namn	55
6	Genomförande	57
7	Förslag till ny instruktion för myndigheten.....	59
7.1	Generellt.....	59
7.2	Författningskommentar.....	60
	Bilaga Uppdrag	63
	Bilaga Genomförda möten	67

Promemorians huvudsakliga innehåll

Den nuvarande myndighetsstrukturen är präglad av tidigare organisatoriska enheter som slagits samman och speglar en bild av ett äldre medielandskap. Vår bedömning är att ett inordnande av Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv ger bättre förutsättningar att arbeta med omvärldsbevakning, analys och kunskapsspridning inom ett område med förändrade produktions- och konsumtionsmönster för medietjänster. En större organisation blir mer stabil och mindre sårbar. Mediefältets utveckling, det ökade fokuset på medie- och informationskunnighet och de krav som följer av EU:s direktiv om audiovisuella tjänster kommer att innebära att uppdragen till myndigheten blir fler och mer omfattande. Myndighetens kompetens och kapacitet att genomföra uppdrag från regeringen kommer att öka i en samlad myndighet.

Det finns samordningsvinster avseende kansli- och stödfunktioner samt lokalkostnader. Effektiviseringar kan göras även avseende vissa personella resurser, beroende på hur myndighetsledningen väljer att organisera verksamheten. Under en övergångsperiod uppstår kostnader för flytt, överföring och anpassning av bland annat IT-miljö och webbplats samt kostnader kopplade till ett nytt namn för myndigheten. Sammantaget bör ett inordnande ge en resursmässig effektivisering som innebär att en större del av anslaget kan användas till myndighetens kärnverksamhet.

Författningsförslag

Förslag till förordning med instruktion för X-myndigheten

Uppgifter

1 § X-myndigheten ska verka för yttrandefrihet inom sitt verksamhetsområde och för ökad medie- och informationskunnighet. Myndigheten ska vidare verka för att skydda barn från skadlig mediepåverkan samt främja mångfald och tillgänglighet på medieområdet.

Myndigheten ansvarar för frågor om registrering, tillstånd, avgifter och tillsyn när det gäller tv, ljudradio och videodelningsplattformar, om inte uppgiften ligger på någon annan. Myndigheten beslutar om utgivningsbevis och press- och mediestöd samt åldersgränser för film.

2 § Myndigheten har uppgifter enligt

1. lagen (1991:1559) med forskrifter på tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagens områden,
2. radio- och tv-lagen (2010:696),
3. lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt,
4. kungörandeförordningen (1977:827),
5. presstödsförordningen (1990:524),
6. förordningen (1998:32) om standarder för digital radio och tv,
7. mediestödsförordningen (2018:2053),
8. förordningen (2019:1256) om uppgifter för X-myndigheten vid förhandsprövning av tjänster hos public-service-företagen,

9. radio- och tv-förordningen (2020:878), och
10. förordningen (2021:1205) om stöd för tidningsdistribution med anledning av övergång till utdelning av post varannan dag.

Myndigheten har även tillsyn över verksamhet enligt 1 kap. 4 § yttrandefrihetsgrundlagen, om det finns utgivningsbevis för verksamheten.

3 § Myndigheten ska

1. följa och analysera utvecklingen inom medieområdet och sprida kunskap om den till allmänheten,
2. publicera statistik och annan information om ägande- och branschstruktur, tillgång och konsumtion samt ekonomiska förhållanden inom medieområdet,
3. årligen till regeringen redovisa den ekonomiska utvecklingen av och förutsättningarna för tidningsdistribution och övriga väsentliga förändringar inom dagspressen,
4. samordna det nationella arbetet med medie- och informationskunnighet,
5. sprida information om gällande regler och beslut av större vikt till berörda aktörer och allmänheten,
6. upprätta och föra register över utgivare som har anmälts enligt lagen (1991:1559) med forskrifter på tryckfrihetens område,
7. verka för mediebranschens självreglering, och
8. medverka till samreglering när det gäller sådana lämpliga åtgärder som leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta enligt radio- och tv-lagen (2010:696).

4 § Myndigheten är nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808.

Myndigheten ska delta i den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella tjänster (Erga).

5 § Myndigheten ska ha ett barn-, jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i sin verksamhet.

Samverkan

6 § Myndigheten ska inför beslut om tillstånd att sända tv, sökbar text-tv och kommersiell radio samråda med Konkurrensverket och Post- och telestyrelsen i konkurrensfrågor. Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsstandarder.

7 § Myndigheten ska samverka med Myndigheten för tillgängliga medier och Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsutveckling (Nordicom) när det gäller uppgiften att följa och analysera utvecklingen inom medieområdet. Myndigheten ska samarbeta med Nordicom även i frågor om ägande- och branschstruktur.

8 § Myndigheten ska samråda med Konsumentverket i frågor om sådana lämpliga åtgärder kopplade till audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta enligt radio- och tv-lagen (2010:696).

9 § Myndigheten ska medverka till informationsutbyte med andra behöriga tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 30a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808.

10 § Myndigheten ska samverka med berörda myndigheter och aktörer, däribland det civila samhällets organisationer, när det gäller medie- och informationskunnighet samt att skydda barn från skadlig mediepåverkan.

11 § Internationellt utbyte ska ingå i myndighetens verksamhet.

Ledning

12 § Myndigheten leds av en myndighetschef.

13 § Vid myndigheten ska det finnas ett insynsråd som består av högst sex ledamöter.

Fastställande av åldersgränser

14 § Frågor om godkännande av en framställning i en film som avses att visas offentligt för barn under 15 år ska prövas av filmgranskare.

Prövningen ska ske av två filmgranskare. Minst en av dem ska ha kvalificerad utbildning i och erfarenhet av barnpsykologi, sociologi, pedagogik, barnpsykiatri eller något annat ämne av betydelse vid prövningen. Om filmgranskarna inte kan enas om beslutet ska även en tredje filmgranskare delta i prövningen.

När ett ärende prövas av tre filmgranskare gäller den mening som majoriteten är enig om eller, vid tre olika meningar, den mening som den i tjänsten äldste har.

15 § Myndigheten får hämta in yttranden från någon som har särskild sakkunskap.

Granskningsnämnden för radio och tv

16 § Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns granskningsnämnden för radio och tv. Nämnden har de uppgifter samt den sammansättning och beslutsföret som framgår av radio och tv-lagen (2010:696) och denna förordning.

17 § Granskningsnämnden för radio och tv granskar program efter anmälan eller på initiativ av myndigheten.

18 § Granskningen efter anmälan ska främst avse de anmälningar vars prövning bidrar till en effektiv kontroll och god efterlevnad av

radio- och tv-lagen (2010:696) och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna.

Granskningsnämnden för radio och tv ska alltid pröva anmälningar som berör en enskild persons intressen, liknande intressen för företag eller frågor av principiell betydelse.

19 § Med granskningsärende avses i denna förordning ett ärende i vilket granskningsnämnden för radio och tv prövar om den som ansvarar för sändningen eller tillhandahållandet har fullgjort sina skyldigheter enligt radio och tv-lagen (2010:696) eller de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsten.

20 § Om en anmälan kommit in till myndigheten senare än tre månader efter det att programmet sändes, ska granskningsnämnden för radio och tv endast granska programmet om det finns särskilda skäl.

21 § Granskningsnämnden för radio och tv får endast pröva frågor om intrång i en enskilds privatliv om den enskilde skriftligen medger det.

22 § Granskningsnämnden för radio och tv får begära in yttranden i granskningsärenden.

23 § En underrättelse om ett beslut i ett granskningsärende ska lämnas till den som har ansvaret för sändningen eller tillhandahållandet.

24 § Myndigheten får i arbetsordningen meddela föreskrifter om eller i enskilda fall besluta att granskningsärenden som prövas av ordföranden eller en vice ordförande får avgöras utan föredragning.

25 § Granskningsnämnden för radio och tv bedömer årligen i efterhand, utifrån redovisningar av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB, om bolagen uppfyllt sina uppdrag enligt villkoren i sändningstillstånden, medelsvillkoren och andra beslut av regeringen som meddelats med stöd av radio och tv-lagen (2010:696).

26 § Granskningsnämnden för radio och tv ansvarar för sina beslut.

Granskningsnämnden för radio och tv ansvarar för sin verksamhet inför myndighetens ledning.

27 § Myndighetens ledning ansvarar inför regeringen för att granskningsnämnden för radio och tv tilldelas resurser för sin verksamhet och för att verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt och redovisas på ett tillförlitligt sätt.

Mediestödsnämnden

28 § Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns mediestödsnämnden. Mediestödsnämnden har de uppgifter som framgår av presstödsförordningen (1990:524), mediestödsförordningen (2018:2053), förordningen (2020:716) om stöd till utgivning av tryckta allmänna nyhetstidningar med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 och förordningen (2021:1205) om stöd för tidningsdistribution med anledning av övergången till utdelning av post varannan dag.

29 § Mediestödsnämnden består av ordförande, en vice ordförande och högst tolv andra ledamöter. Ordföranden och vice ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare.

Om ett ärende är så brådskande att mediestödsnämnden inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom kontakter mellan ordföranden och de andra ledamöterna. Om inte heller detta hinns med eller är lämpligt, får ordföranden ensam avgöra ärendet. Ett sådant beslut ska anmälas vid nästa sammanträde i nämnden.

30 § Mediestödsnämnden ansvarar för sina beslut.

Mediestödsnämnden ansvarar för sin verksamhet inför myndighetens ledning.

31 § Myndighetens ledning ansvarar inför regeringen för att mediestödsnämnden tilldelas resurser för sin verksamhet och för att verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt och redovisas på ett tillförlitligt sätt.

Anställningar och uppdrag

32 § Generaldirektören är myndighetschef.

Myndighetschefen anställs för en bestämd tid av sex år, om inte särskilda skäl föranleder en kortare tid. Anställningen får förlängas.

33 § Regeringen utser för en bestämd tid ordförande, vice ordförande samt andra ledamöter och ersättare i granskningsnämnden för radio och tv.

Nämndens ledamöter ska utses för en tid av fyra år, om inte särskilda skäl föranleder en kortare tid. Minst tre och högst fyra ledamöter ska utses vartannat år.

Om en ledamot entledigas innan förordnandet löper ut ska en ny ledamot utses för den tid som återstår av den entledigade ledamotens förordnade.

34 § Regeringen utser för en bestämd tid ordförande, vice ordförande och andra ledamöter i mediestödsnämnden.

Avgifter

35 § Myndigheten disponerar avgifter som tas ut förordningen (2002:916) om avgifter i vissa yttrandefrihetsärenden. Avgifterna ska täcka de direkta utgifterna för verksamheten när det gäller utgivningsbevis.

36 § Myndigheten disponerar avgifter som tas ut enligt 4 kap. 17 § och 13 kap. 25 § radio- och tv-lagen (2010:696).

Undantag från myndighetsförordningen

37 § Myndigheten ska inte tillämpa 29 § myndighetsförordningen (2007:515) i fråga om ärenden som beslutas av granskningsnämnden för radio och tv.

-
- 1 Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2024.
 - 2 Genom denna förordning upphävs förordningen (2010:1923) med instruktion för Statens medieråd och förordningen (2020:879) med instruktion för Myndigheten för press, radio och tv.

Övriga författningsändringar

Förslagen i promemorian medför att ändringar behöver göras i följande författningar. Vi utgår då från att Myndighetens för press, radio och tv i och med inordnandet av Statens medieråd kommer att ges ett nytt namn.

1. Brottsbalken samt övergångsbestämmelserna till lagen (2010:1881) om ändring i brottbalken).
2. Lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden.
3. Radio- och tv-lagen (2010:696).
4. Lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.
5. Tullagen (2016:253).
6. Lagen (2022:459) om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio.
7. Kungörandeförordningen (1977:827).
8. Presstödsförordningen (1990:524).
9. Förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet.
10. Förordningen (1998:32) om standarder för digital radio och tv.
11. Förordningen (2002:916) om avgifter i vissa yttrandefrihetsärenden.
12. Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).
13. Förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.
14. Förordningen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.
15. Förordningen (2015:665) om statliga myndigheters användning av Statens servicecenters tjänster.

16. Förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.
17. Förordningen (2018:2014) om skyldigheten för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.
18. Mediestödsförordningen (2018:2053).
19. Radio- och tv-förordningen (2020:878).
20. Förordningen (2019:1256) om uppgifter för Myndigheten för press, radio och tv vid förhandsprövning av tjänster hos public-servicebolagen.
21. Förordningen (2021:1205) om stöd till tidningsdistribution med anledning av övergången till utdelning av post varannan dag.
22. Förordningen (2022:127) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång.
23. Förordningen (2022:461) om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiella radio.

1 Bakgrund

Regeringen eftersträvar en så effektiv statsförvaltning som möjligt. Mot den bakgrunden har frågan om en mer ändamålsenlig myndighetsstruktur på medieområdet väckts. Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) och Statens medieråd (SMR) är myndigheter som verkar på medieområdet med närliggande uppdrag. Båda myndigheterna är ett resultat av sammanslagningar av myndigheter och verksamheter. MPRT har funnits i sin nuvarande form från 2015 och SMR tillskapades 2011.

Regeringskansliet har gett en utredare i uppdrag att biträda Kulturdepartementet med att utreda konsekvenserna av ett inordnande av uppgifterna vid SMR i MPRT. Syftet med en samlad organisation är att skapa en mindre sårbar och mer samlad myndighetsorganisation med stärkt kompetens, vilket ger förutsättningar för en mer effektiv användning av statens resurser. Syftet är inte att minska antalet anställda eller att ändra uppdragen eller verksamhetsinnehållet. Meningen är heller inte att ompröva myndigheternas inriktning eller lokalisering.

Utredaren ska redogöra för de ekonomiska, verksamhetsmässiga och personella konsekvenserna av ett inordnande av uppgifterna vid SMR i MPRT. Utredaren ska även ange andra konsekvenser av förslagen enligt 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474). Utgångspunkten är att eventuella förslag ska rymmas inom befintlig ram.

Utredaren ska analysera lokalbehovet vid ett inordnande och därvid särskilt beakta den filmgranskande verksamhetens behov. I detta ingår inte att föreslå i vilka fysiska lokaler som den gemensamma verksamheten ska bedrivas. Utredaren ska lämna förslag till nödvändiga författningsändringar, inklusive ändamålsenliga ändringar i MPRT:s instruktion, som bör göras vid ett inordnande av uppgifterna vid SMR. I uppdraget ingår även att

analysera behovet av namnbyte för MPRT vid ett inordnande och redogöra för nödvändiga författningsändringar vid en sådan namnändring.

2 Myndigheterna

2.1 Statens medieråd

SMR har enligt förordningen (2010:1923) med instruktion för Statens medieråd i uppgift att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan. Myndigheten ska följa medieutvecklingen när det gäller barn och unga samt att sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation. Dessutom ingår uppgiften att fastställa åldersgränser för film som är avsedd att visas för barn under 15 år. Nedan beskrivs uppgifterna i korthet.

2.1.1 Uppgifter

Följa utvecklingen inom medieområdet när det gäller barn och unga

Myndigheten ska följa utvecklingen inom medieområdet när det gäller barn och unga. Det görs genom egna undersökningar av barns och ungas medievanor. Myndigheten genomför vartannat år enkätundersökningen Ungar & medier där SCB bistår med datainsamling. Rapportserien beskriver medievanor och attityder till medier hos barn och unga i Sverige mellan 0 och 18 år samt föräldrar. Myndigheten gör även fördjupande och uppföljande undersökningar på aktuella områden. Utöver egna undersökningar tar myndigheten fram forskningsöversikter på olika teman. Rapporterna är tänkta att

kunna fungera som underlag för beslutsfattande, forskning och undervisning.

Information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation

SMR har sedan inrättandet haft i uppgift att ge information och vägledning om barns och ungas mediesituation. Det sker primärt genom att utifrån resultat i myndighetens egna undersökningar eller annan omvärldsanalys ta fram stöd i syfte att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan.

Stödet kan utgöras av rapporter eller handfasta guider riktade till olika målgrupper. Det kan både röra föräldraguider i ämnen som hantering av konton på sociala medier eller vägledning för spelproducenter och tjänsteleverantörer om hur de kan utforma sina tjänster så att barns trygghet på internet stärks.

SMR samverkar i hög utsträckning med myndigheter och andra aktörer gällande information och vägledning. Ett regeringsuppdrag kopplat till information och vägledning som myndigheten har sedan några år tillbaka är att informera barn och unga om upphovsrättsliga rättigheter och skyldigheter. Myndigheten har bland annat i samverkan med Patent- och registreringsverket producerat en programserie med kortfilmer om detta riktade till låg- och mellanstadieelever.

SMR ska även, som ett led i genomförandet av direktivet om audiovisuella tjänster (AV-direktivet), medverka till ett branschgemensamt system för hur varningar enligt radio- och tv-lagen ska lämnas avseende innehåll i tv-sändningar och beställ-tv som kan skada minderåriga, det vill säga varningar vad gäller innehåll med våldsskildringar eller pornografiska bilder¹.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandhållande av audiovisuella medietjänster

Medie- och informationskunnighet

SMR har sedan 2017 haft i uppdrag att först kartlägga och därefter skapa ett nätverk av aktörer som arbetar med frågor kring till medie- och informationskunnighet (MIK). Uppdraget har även gällt att bygga en plattform för kunskaps- och informationsspridning. Idag finns uppdraget i myndighetens regleringsbrev. Uppdraget har till skillnad från myndighetens uppgifter i övrigt inte någon avgränsning till målgruppen barn och unga.

Det reviderade AV-direktivet anger att medlemsstaterna ska främja och vidta åtgärder för att utveckla medie- och informationskunnighet. Begreppet definieras i direktivet som de kunskaper, färdigheter och den förståelse som allmänheten behöver för att kunna använda medier på ett effektivt och säkert sätt. Det bör enligt direktivet inte begränsas till kunskaper om verktyg och teknik, utan syftar till att skapa förutsättningar för att människor ska kunna utveckla och använda kritiskt tänkande för att analysera en komplex verklighet och skilja mellan åsikt och fakta².

Myndigheten har skapat ett nationellt aktörsnätverk, MIK Sverige, som för närvarande består av 22 myndigheter och icke-offentliga aktörer. Det finns även ett akademiskt forum för MIK-forskning som samordnas av Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsutveckling vid Göteborgs universitet (Nordicom). Ett forum för aktörer inom folkbildningen formerades under 2021.

En gemensam digital kunskapsbank har skapats i syfte att samla och tillgängliggöra pedagogiska resurser inom medie- och informationskunnighet. De primära målgrupperna är pedagoger inom grund- och gymnasieskolan samt skolbibliotekarier, men även pedagoger inom studieförbund och folkhögskolor. Arbetet har gjorts i samarbete med Kungliga biblioteket (Digiteket), Utbildningsradion och Internetstiftelsen. Från kunskapsbanken länkas till de respektive organisationernas webbplatser och material.

I och med Sveriges genomförande av AV-direktivet har SMR fått som ny uppgift att kartlägga och redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att främja medie- och informationskunnigheten i Sverige. Redovisning ska ske till regeringen vart tredje år med start 2022. Arbetet görs i samverkan med MPRT. SMR samarbetar även

² En moderniserad radio- och tv-lag, prop. 2019/20:168

med sina nordiska motsvarigheter för att ta fram ett nordiskt MIK-index.

SMR har drivit flera EU-stödda projekt med syfte att skapa en säkrare användning av internet bland barn och unga. Myndigheten utgör tillsammans med organisationen Barnens rätt i samhället (BRIS) Sveriges nationella Safer Internet Centre, en funktion som beslutas efter ansökan och finansieras av EU-kommissionen. Centret ska dels arbeta förebyggande, dels ge stöd till barn och unga som har utsatts för exempelvis skrämmande innehåll på nätet. Den senare delen av uppdraget arbetar BRIS med.

Myndigheten representerar Sverige i flera expertgrupper på EU-nivå, till exempel EU-kommissionens expertgrupp Safer Internet For Children Expert Group och expertgruppen för MIK-frågor.

Fastställa åldersgränser för film

För att skydda barn från filmer som kan vara till skada för deras välbefinnande ska SMR fastställa åldersgränser för film avsedd att visas för barn under 15 år enligt lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Myndighetens beslut gäller vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar.

Film som är avsedd att visas för en publik över femton år behöver inte lämnas in för granskning till SMR, utan filmen får då automatiskt 15-årsgräns när den visas offentligt. Myndighetens beslut i ett granskningsärende kan överklagas av den som har ansökt om granskningen, men antalet överklaganden har minskat under senare år och uppgår till 1–2 per år.

2.1.2 Organisation

SMR är en enrådgivningsmyndighet som leds av en direktör. Vid myndigheten finns ett insynsråd. Myndighetens medarbetare är fördelade på två avdelningar – den operativa avdelningen och avdelningen för verksamhetsstöd. Medelantalet anställda var 26 under 2021, varav fyra medarbetare hade visstidsanställningar. Antalet årsarbetskrafter var 22.

Enheterna består per maj månad 2022 utöver enhetschefer av följande antal medarbetare (inklusive tjänstlediga), totalt 26.

Avdelningen för verksamhetsstöd har utöver avdelningschefen 7 medarbetare:

- 1 registrator/arkivarie,
- 1 administratör för filmgranskningen,
- 1 ekonomicontroller/personalhandläggare,
- 1 informationsförvaltningsansvarig,
- 1 administrativ assistent,
- 2 IT-driftsansvariga (varav 1 konsult).

Av dessa arbetar 4 deltid och de IT-driftsansvariga arbetar tillsammans endast 30 procent.

Den operativa avdelningen har 17 medarbetare utöver avdelningschefen:

- 4 utredare,
- 1 programansvarig,
- 4 projektledare,
- 4 kommunikatörer,
- 4 filmgranskare.

Av dessa är en medarbetare tjänstledig. Två av filmgranskarna arbetar deltid med andra arbetsuppgifter inom myndigheten. De två övriga arbetar deltid på SMR och arbetar parallellt med annan verksamhet utanför myndigheten.

Ursprunget till Statens medieråd är en kommitté med namnet Medierådet som bildades 1990. Kommittén hade i uppdrag att arbeta med frågor rörande skydd av barn och unga mot skadlig mediepåverkan. I och med att kommittén arbetade med vad som kom att bli permanenta förvaltningsuppgifter, bedömdes kommittéformen så småningom inte vara ändamålsenlig. Myndigheten Statens medieråd bildades 2011. I den nya myndigheten ingick utöver uppgifterna från kommittén även ansvar för att fastställa åldersgränser för film. Denna uppgift hade tidigare utförts av Statens biografbyrå som lades ned som myndighet i och med att filmcensuren för vuxna avskaffades.

Krav på organisation enligt nuvarande instruktion

SMR:s instruktion anger att det vid myndigheten ska finnas filmgranskare som ska pröva ärenden om fastställande av åldersgränser för film som avses att visas offentligt för barn under femton år. Framställningen ska vidare alltid prövas av två filmgranskare. Kan filmgranskarna inte enas om beslutet ska även en tredje filmgranskare pröva framställningen. Myndigheten får även hämta in yttranden från någon som har särskild sakkunskap.

Instruktionen ställer även krav på att myndighetschefen, det vill säga direktören, ska vara filmgranskare. Utan myndighetschefens medverkan får det inte fattas beslut som innebär att myndighetens praxis ändras. I praktiken har direktörens funktion inom filmgranskningen varierat. Den förra direktören delegerade till avdelningschefen för operativa avdelningen att ha den funktionen, men myndigheten uppger att avdelningschefen endast i mycket begränsad omfattning utför granskning av film.

2.1.3 Administration, ekonomi och lokaler

För 2021 tilldelades myndigheten 23,7 miljoner kronor via förvaltningsanslaget. Utöver det tillkommer totalt 5,8 miljoner kronor i övriga bidrag från andra poster i statsbudgeten, EU:s institutioner och Nordiska ministerrådet, vilket motsvarar nästan en femtedel av myndighetens totala budget.

Av dessa utgör två miljoner kronor finansiering av uppdrag enligt regleringsbrevet att förstärka MIK-arbetet, ett uppdrag som myndigheten haft sedan 2018. Finansiering av tre olika nationella uppdrag utgör totalt 2,2 miljoner kronor: uppdrag att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention, uppdrag om ett kunskapslyft för barnets rättigheter samt ett uppdrag att ta fram metoder som kan motverka rasism på nätet bland barn och unga. Samtliga tre uppdrag ska slutredovisas i mars 2023. För projektet utveckling av ett nordiskt MIK-index mottogs 830 000 kronor från Nordiska ministerrådet och 1 miljon kronor i EU-finansiering för Safer Internet Centre.

Personalkostnaderna uppgick under 2021 till knappt 21 miljoner kronor, vilket är 69 procent av intäkterna. Lokalkostnaderna var

knappt 2,3 miljoner kronor. Kostnaden för köp av tjänster var knappt 6 miljoner kronor, eller 20 procent. Myndigheten har sedan starten haft sina lokaler i Filmhuset på Gärdet i Stockholm. Ett nytt hyresavtal ingicks i juli 2021.

2.2 Myndigheten för press, radio och tv

2.2.1 Uppgifter

MPRT ska enligt förordningen (2020:879) med instruktion för Myndigheten för press, radio och tv verka för yttrandefrihet inom sitt verksamhetsområde och främja möjligheterna till mångfald och tillgänglighet inom press, radio och tv. Myndigheten ansvarar för frågor om registrering, tillstånd, avgifter och tillsyn när det gäller tv, ljudradio och videodelningsplattformar, i de fall uppgifterna inte ligger på regeringen eller någon annan myndighet. Den beslutar också i frågor om utgivningsbevis och press- och mediestöd. Vidare har myndigheten i uppdrag att följa och analysera medieutvecklingen och sprida information till allmänheten. Myndigheten har uppgifter enligt flera lagar och förordningar som även finns förtecknade i instruktionen. Här beskrivs uppgifterna översiktligt.

Pröva frågor om tillstånd och registrering

MPRT arbetar med att ge tillstånd och registrera radio- och tv-sändningar. Tillståndsgivningen omfattar tillstånd att sända tv, tillstånd att sända tv och radio under en begränsad tid, tillstånd att sända närradio och kommersiell radio. Sändningar via tråd och satellit registreras hos myndigheten.

I radio- och tv-lagen (2010:696) finns bestämmelser om att en leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning ska utforma tjänsten så att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. För verksamhet som inte finansieras med public service-avgift beslutar MPRT i vilken omfattning tjänsten ska vara tillgänglig.

Radio- och tv-lagen anger att det finns en vidaresändningsplikt i elektroniska kommunikationsnät för nätägare eller nätoperatörer.

Myndigheten kan besluta om undantag från den här vidareändningsplikten. Myndigheten fattar även beslut om förordnanden för lokala kabelsändarorganisationer.

Myndighetens uppdrag omfattar dessutom utfärdande av utgivningsbevis för databaser och registrering av databaser som omfattas av automatiskt grundlagsskydd. Ett av grundkriterierna för att omfattas av det automatiska grundlagsskyddet är att tillhandahållaren är ett massmedieföretag.

Pröva frågor om press- och mediestöd

Mediestödsnämnden (tidigare Presstödsnämnden) är ett särskilt beslutsorgan inom MPRT. Mediestödsnämnden beslutar om fördelningen av samtliga former av press- och mediestöd. I dagsläget finns sex olika former av stöd. Presstödet utgörs av ett driftsstöd och ett distributionsstöd. Mediestödet omfattar stöd för lokal journalistik i områden med svag bevakning, redaktionsstöd samt innovations- och utvecklingsstöd. Sedan 2022 finns även ett särskilt distributionsstöd med anledning av övergången till utdelning av post varannan dag. Mediestödsutredningen lämnade i juni 2022 promemorian Ett hållbart mediestöd för hela landet (Ds 2022:14) som innehåller förslag till ändringar av systemet för press- och mediestöd.

Utöva tillsyn

Myndigheten ska utöva tillsyn enligt radio- och tv-lagen, vilket innebär att övervaka att programföretagen följer bestämmelser i lagen och villkor i sändningstillstånden. Villkoren kan gälla exempelvis krav på att sändningar inleds, att sändningar sker under en viss minsta tid eller att ägarförhållanden inte ändras på ett otillåtet sätt.

Myndigheten följer även upp kraven på att tillgängliggöra tv-program när det gäller andra aktörer än public service och samlar in redovisningar från programföretagen om andelen europeiska produktioner i sändningarna och i beställ-tv. Tillsyn enligt förordningen om standarder för digital radio och tv gäller främst användning av vissa standarder för sändning av tv-tjänster till

allmänheten och för viss konsumentutrustning. Myndighetens tillsyn enligt yttrandefrihetsgrundlagen omfattar uppgiften att återkalla utgivningsbevis.

Granskning av program

Granskningsnämnden för radio och tv är ytterligare ett beslutsorgan inom MPRT. Nämndens uppgift är att genom granskning i efterhand övervaka om program som har sänts i radio, tv eller tillhandahållits i beställ-tv står i överensstämmelse med radio- och tv-lagen och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna. Nämnden bedömer dessutom årligen i efterhand utifrån redovisningar från Sveriges Television (SVT), Sveriges Radio (SR) och Sveriges Utbildningsradio (UR) om bolagen har uppfyllt sina uppdrag. Nämnden bedömer också om SVT och UR uppfyllt regeringens krav på att tillgängliggöra tv.

Det finns innehållsregler för public service-företagen och, i begränsad utsträckning, för TV4 AB, Viaplay Group och övriga svenska tv-kanaler som sänder i marknätet. TV4 AB och övriga svenska markkanaler ska följa regler om bland annat saklighet och mediets genomslagskraft. För public service-företagen gäller dessutom krav på opartiskhet. Reglerna om reklam och sponsring i radio- och tv-lagen gäller alla svenska programföretag. För public service-företagen finns därutöver särskilda bestämmelser för sändningsverksamheten i allmänhetens tjänst.

Analysera och sprida kunskap om utvecklingen inom medieområdet

Enligt sin instruktion ska MPRT följa och analysera utvecklingen inom medieområdet och sprida kunskap om utvecklingen till allmänheten. Myndigheten ska publicera statistik och annan information om ägande- och branschstruktur, teknik, innehåll och ekonomiska förhållanden inom medieområdet. I uppdraget ligger att årligen rapportera till regeringen om den ekonomiska utvecklingen av och förutsättningarna för tidningsdistributionen, liksom övriga väsentliga förändringar inom dagspressen.

Rapporter publiceras regelbundet om medieutvecklingen på olika teman såsom mediepolitik, mediekonsumtion, medieekonomi och mediemångfald. En annan återkommande publikation är Mediekartan som ger en överblick över de största medieföretagen som är verksamma på den svenska marknaden. Målgrupperna för rapporterna är politiker och tjänstemän på både nationell och lokal nivå, journalister, branschaktörer och en intresserad allmänhet. Rapporterna tas fram i samverkan med Nordicom vid Göteborgs universitet. Till myndighetens uppgifter hör också att sprida information om gällande regler och beslut av större vikt eller principiell betydelse till berörda aktörer och till allmänheten.

Myndigheten har under de senaste åren arbetat med att utveckla sin kommunikation och det utåtriktade arbetet för att sprida kunskap om gällande regler, medieutvecklingen och myndighetens rapporter.

2.2.2 Organisation

MPRT är en enrådgighetsmyndighet som leds av en generaldirektör. Myndigheten har ett insynsråd. Inom myndigheten finns två särskilda beslutande organ: granskningsnämnden för radio och tv och mediestödsnämnden. Ledamöterna i nämnderna utses av regeringen. Myndigheten fungerar som kansli åt nämnderna och handlägger ansökningar och ärenden som nämnderna sedan beslutar om.

Medelantalet anställda var 42 under 2021 och antalet årsarbetskrafter var 35. Myndigheten består av fyra enheter: Enheten för ansökan, Enheten för tillsyn, Enheten för kommunikation och omvärld samt Administrativa enheten. En verksjurist finns dessutom kopplad till ledningen.

Enheterna består per maj månad 2022 utöver enhetschefer av följande antal medarbetare (inklusive tjänstlediga), totalt. I Enheten för ansökan ingår:

- 1 biträdande enhetschef,
- 3 jurister,
- 9 handläggare.

I Enheten för tillsyn ingår:

- 1 biträdande enhetschef,
- 3 jurister,
- 12 handläggare.

De två övriga enheterna har färre medarbetare. På Enheten för administration arbetar:

- 1 HR-ansvarig som även arbetar med ekonomi,
- 2 registratorer,
- 1 assistent.

I Enheten för kommunikation och omvärld ingår slutligen:

- 1 utredare,
- 1 omvärldsanalytiker,
- 2 kommunikatörer.

Av dessa totalt 43 medarbetare var 8 tjänstlediga, 2 visstidsanställda och 4 bemanningskonsulter.

Enheten för kommunikation och omvärld tillkom som ett led i en förstärkning av myndighetens utåtriktade arbete och kunskapsspridning. Enheten ansvarar för myndighetens kommunikation och för att analysera och kommunicera kunskap om medieutvecklingen. I enhetens ansvarsområde ligger även internationella frågor, medie- och informationskunnighet samt tillgänglighetsfrågor.

MPRT är resultatet av en sammanslagning av flera myndigheter. Myndigheten för radio och tv bildades 2010 och övertog då de ansvarsområden som tidigare vilade på av Radio- och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio och TV. Granskningsnämnden för radio och tv inordnades då som särskilt beslutsorgan inom myndigheten. Överföring av ansvaret för pressfrågor till MPRT skedde 2015 då Presstödsnämnden avvecklades och i stället inrättades som ett separat beslutsorgan. För att bättre spegla myndighetens nya verksamhet och ansvarsområde bytte

myndigheten namn till Myndigheten för press, radio och tv från och med 2016.

2.2.3 Administration, ekonomi och lokaler

MPRT:s förvaltningsanslag var 44,3 miljoner kronor för 2021 och anslaget för mediestöd var knappt 1 miljard kronor. Till det tillkom intäkter av avgifter och andra ersättningar om cirka 1,9 miljoner kronor. Personalkostnaderna uppgick 2021 till 30,5 miljoner kronor, det vill säga 69 procent av förvaltningsanslaget. Lokalkostnaderna var 3,1 miljoner kronor. Köp av tjänster stod för drygt 11 miljoner kronor, eller 25 procent av förvaltningsanslaget. Sedan mars 2021 har myndigheten sina lokaler i Hammarby sjöstad i Stockholm.

3 Organisering av mediemyndigheter i andra länder

Här beskrivs hur motsvarande uppgifter är organiserade på statlig nivå i ett urval av länder – Danmark, Finland, Norge samt Storbritannien. Danmark och Finland är exempel på länder där organiseringen av myndigheter är lik den nuvarande ansvarsfördelningen i Sverige mellan SMR och MPRT. I Norge finns en samlad myndighet vars uppgifter liknar dem som SMR och MPRT idag ansvarar för i Sverige. I Storbritannien har motsvarade myndighet ett ännu bredare ansvarsområde.

3.1 Norge

Myndigheten Medietilsynet i Norge har uppdrag som till stor del motsvarar uppgifterna hos både MPRT och SMR. Medietilsynet bildades 2005 som en sammanslagning av tre tidigare myndigheter. Myndighetens huvudsakliga uppgifter är att utöva tillsyn, fördela mediestöd, fastställa åldersgränser för film och arbeta med analys och kunskapsspridning.

Medietilsynet utövar tillsyn över att lagar och regelverk för radio- och tv-sändningar efterlevs och granskar hur public service-bolagen uppfyller sina åtaganden. Tillståndsgivning för lokalradio ligger också inom myndighetens ansvar. Myndigheten fördelar olika typer av mediestöd där särskilda utskott har en rådgivande roll inför beslut. Utskottens ledamöter utses av regeringen.

Uppgiften att fastställa åldersgränser för film gäller filmer som visas på biograf. För filmer och program som visas på tv och i audiovisuella beställningstjänster som exempelvis norska Youtube-

kanaler, har aktörerna själva ansvar för att sätta åldersgränser. Men Medietilsynet har i uppgift att kontrollera att åldersgränserna sätts i enlighet med regelverket. Från och med 2023 kommer även ansvaret att fastställa åldersgränser för film att läggas på distributörerna, men arbetet ska utföras utifrån riktlinjer som utformas av Medietilsynet. Myndigheten kommer fortsatt att vara tillsynsmyndighet med möjlighet att överpröva distributörernas beslut om åldersgränser.

Myndigheten har i uppgift att bedriva analys och kunskapsspridning kring utvecklingen inom medieområdet. Återkommande rapporter publiceras om ämnen som mångfald gällande avsändare, innehåll, medievanor, ägarförhållanden och ekonomi. Undersökningar görs av barns och ungas medieanvändning. Undervisningsmaterial och rådgivande material riktat till barn och unga, föräldrar och skola produceras. Medietilsynet driver det norska Safer Internet Centre med EU-finansiering, precis som SMR gör för svensk del. Undersökningar görs också av den kritiska medieförståelsen inom befolkningen i stort. Även här arbetar man med att ta fram vägledande material och att genomföra informationsinsatser.

3.2 Danmark

I Danmark finns det två olika myndigheter som till stor del motsvarar MPRT respektive SMR. Slots- och Kulturstyrelsen ansvarar för fördelning av mediestöd, tillståndsgivning och tillsyn inom medieområdet. Myndigheten har också i uppgift att följa utvecklingen och ta fram statistik om medieområdet. Slots- och Kulturstyrelsen utgör sekretariat för tre fristående beslutsorgan inom medieområdet - Radio- och tv-nævnet, Medianævnet och Bladpuljens fordelingsudvalg.

Radio- och tv-nævnet ansvarar för att meddela sändningstillstånd för radio och tv och utövar tillsyn över att programföretagen efterlever de krav som lagstiftning och sändningstillstånd ställer. Nämnden uttalar sig om hur public service-företagen uppfyller sina åtaganden. Mediestöd till elektroniska medier fördelas också av nämnden. Medianævnet fördelar i sin tur stöd till skrivna medier, både i tryckt och nätbaserad form. Nämnden utövar tillsyn över att stödmottagarna följer lagen och villkoren stödet. Bladpuljens

fordelingsudvalg beslutar om ett stöd som finns för distribution av ideella tidningar och tidskrifter.

Den andra myndigheten, Medierådet for børn og unge, ansvarar för fastställande av åldersgränser för film och rådgivning inom spelområdet. De arbetar på olika sätt med kunskapsspridning och vägledning kring barns och ungas användning av digitala medier. De vänder sig både direkt till barn och unga, till föräldrar, skola och andra grupper i barns och ungas närhet. Medierådet utgör det danska Safer Internet Centre.

3.3 Finland

Ansvar för medieområdet är fördelat på två olika myndigheter i Finland. Finnish Transport and Communications Agency – Traficom är en myndighet med ett brett verksamhetsområde som täcker trafik, transport och kommunikation, där tv, radio och övriga audiovisuella tjänster ingår. Myndigheten beviljar nätkoncessioner för radio och tv, om sändningarna ska ske under kortare tid (högst tre månader). Den beviljar vidare programkoncessioner för tv som sänds i markbundet tv-nät och för radio. Vissa typer av tillståndsärenden beslutas däremot inte av myndigheten utan av statsrådet, det vill säga Finlands regering. Myndigheten utövar tillsyn över att regelverket för radio- och tv-sändningar följs vad gäller privata aktörer. Public service-bolaget granskas delvis av Traficom och delvis av ett separat organ (Yles förvaltningsråd), vars medlemmar utses av riksdagen.

Myndigheten har till skillnad från övriga nordiska länder inga uppgifter som rör press eller andra massmedier, utan det är Kommunikationsministeriet som ansvarar för det selektiva stöd till dagspress som finns för utgivning på svenska och riksomfattande minoritetsspråk. Traficoms uppdrag inom kommunikationsområdet är bredare jämfört med andra nordiska mediemyndigheter. Det omfattar även områdena bredband, telefoni, kommunikationsnät, cybersäkerhet och domännamn, det vill säga uppgifter som i Sverige i vissa delar ligger på Post- och telestyrelsen.

Den andra finska myndigheten är The National Audiovisual Institute (KAVI). Det är en myndighet som ansvarar för åldersklassificering, främjande av medie- och

informationskunnighet, men även för främjande av finsk audiovisuell kultur och för arkiv inom film, tv och radio. Arbetet med åldersklassificering av filmer, tv-program och digitala spel utförs oftast av branschen själv, av så kallade klassificerare. Dessa utbildas och godkänns av KAVI som också utövar tillsyn över deras verksamhet. Myndigheten utövar även tillsyn över aktörer som tillhandahåller tv, film eller digitala spel exempelvis i fråga om åldersgränser.

KAVI har i uppgift att främja medie- och informationskunnighet, främja en trygg mediemiljö för barn och ska på ett nationellt plan samordna arbetet för att främja ”mediefostran” som det kallas. Myndigheten arbetar med omvärldsbevakning, främjar forskning och arbetar med informationsinsatser inom området barn och medier. I samverkan med två andra aktörer utgör KAVI det finska Safer Internet Centre.

3.4 Storbritannien

Office of Communications (Ofcom) är en myndighet med ett brett uppdrag inom både tv, radio, videodelningsplattformar, telefoni och internet, postväsende och radiospektrum. Myndigheten har också en roll inom området medie- och informationskunnighet. Det är uppgifter som i Sverige utförs av både MPRT, Post- och telestyrelsen och SMR.

Inom tv- och radioområdet har myndigheten ansvar för tillstånd, tillsyn och granskning. Myndigheten meddelar sändningstillstånd för tv och radio och utövar tillsyn över att regelverket för sändningar och deras innehåll följs gällande bland annat programinnehåll, reklam och tillgänglighet. I egenskap av granskningsorgan tar de emot och prövar anmälningar avseende program. För videodelningsplattformar som har sin hemvist i Storbritannien beslutar Ofcom om regler och icke-bindande vägledning i syfte att skydda användare från skadligt och kränkande innehåll, särskilt gällande barn upp till 18 år.

Främjande av medie- och informationskunnighet ligger också inom Ofcoms ansvarsområde. I det arbetet ingår forskning om medievanor, om attityder till olika medier och om kritisk

medieförståelse. Ökad samverkan inom MIK-området är en aktuell fråga även i Storbritannien och Ofcom arbetar med att öka samverkan, erfarenhetsutbyte och debatt kring MIK-frågor bland de många aktörer som finns på området. Myndigheten arbetar också med att skapa en översikt över vad som bedöms vara välfungerande MIK-aktiviteter för att främja bättre utvärdering och i förlängningen ökad effektivitet i de insatser som görs.

4 Bedömning av konsekvenserna

4.1 Myndigheternas bedömning av konsekvenserna

Under arbetet med uppdraget har vi tagit del av de två myndigheternas syn på vad ett inordnande av uppgifterna vid SMR i MPRT skulle innebära. Det har skett genom samtal med myndigheternas ledning samt ett urval av medarbetare.

Vårt intryck är att båda myndigheterna huvudsakligen ser fördelar med en ny organisation. Framför handlar det om att en större organisation sammantaget kan bli starkare och mera stabil. I samtalen lyfte båda myndigheterna de positiva aspekterna i form av förvaltningsmässiga och innehållsmässiga samordningsvinster, och att myndigheterna har olika styrkor som kommer att kunna gagna helheten. Myndighetsledningarna ser möjliga samordningsvinster inom framför allt administration och ekonomi som ger utrymme för att satsa mer resurser på kärnverksamheten. Inom funktioner som omvärldsbevakning, analys och kommunikation kommer det att kunna skapas en större gemensam kapacitet.

Flera medarbetare säger att idén att slå samman myndigheterna har nämnts tidigare och därför inte uppfattas som något helt nytt eller främmande. I vilken grad medarbetare känner till den andra myndighetens uppdrag varierar. Inom området medie- och informationskunnighet finns flera beröringspunkter mellan myndigheterna, och där ses samverkan idag som mest naturlig. Uppdragen som myndigheterna har att följa medieutvecklingen ses som närliggande, även om myndigheterna har olika fokus och idag inte har någon större kontakt kring de respektive uppdragen.

Vikten av att myndigheternas uppdrag förblir oförändrade har lyfts. Särskilt har nämnts att SMR:s grunduppdrag att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan bör förbli tydligt. En viss farhåga har uttryckts kring att frågorna som rör medie- och informationskunnighet och barn och unga som medieanvändare på sikt skulle kunna få lägre prioritet i en större myndighet. Farhågan uttrycks bland annat mot bakgrund av att MPRT:s uppdrag är mer detaljerat angivet i instruktion och regleringsbrev jämfört med SMR:s.

SMR nämner det faktum att myndigheterna idag har olika huvudfokus i sina uppdrag, på främjande och förebyggande respektive tillsyn och granskning, och ser en möjlig risk i att myndighetens roll utåt blir otydlig. Som en möjlig risk ses att myndighetens samverkan med aktörer i mediebranschen inom nätverket MIK Sverige kan försvåras mot bakgrund av att MPRT utövar tillsyn och fördelar stöd till sådana verksamheter. I samtalen ges en generell bild av att MPRT:s primära profil och styrka uppfattas ligga inom förvaltningsområdet med en stark juridisk kompetens och kapacitet för ärendehantering. SMR:s primära kompetens finns inom analys- och kommunikationsområdet. Organisationen är präglad av ett projektorienterat arbetssätt ofta med många tillfälliga regeringsuppdrag.

Från SMR:s håll har lyfts att kompetensen inom förvaltningsfrågor och juridik hos MPRT kommer att vara värdefull för den samlade verksamheten och bidra till en mer stabil organisation. MPRT har betonat att myndighetens eget arbete med kunskapsspridning är under utveckling. Ledningen har under senare år utvecklat myndighetens utåtriktade arbete med ett starkare fokus på uppdraget att verka för yttrandefrihet inom sitt verksamhetsområde, medan myndigheten tidigare har arbetat mer med legalitet och effektivitet. Den kompetens och erfarenhet som SMR har av kommunikationsarbete anses därför att vara till gagn för den gemensamma verksamheten. Båda myndighetsledningarna ser att det finns möjligheter att utveckla de olika verksamhetsgrenarna genom att dra nytta av de olika kompetenserna.

Vikten av att skapa en ny organisationsstruktur som utgår från de gemensamma uppdragen och behoven har nämnts. Det är nödvändigt för att skapa förutsättningar att ta tillvara

kompetenserna och skapa synergier mellan uppdragen. Både myndighetsledningarna och medarbetarna nämner också att myndigheterna mot bakgrund av sina respektive uppdrag uppfattas ha skilda identiteter och organisationskulturer, vilket är något ledningen bör ta i beaktande när den nya organisationen formas.

4.2 Bedömning av verksamhetsmässiga konsekvenser

Bedömning: Att samla myndigheternas uppdrag och resurser ger bättre förutsättningar att arbeta strategiskt med analys och omvärldsbevakning. Myndighetens förmåga att ta sig an nya regeringsuppdrag kommer att öka. I en större organisation finns möjligheter att utveckla rollen som samordnare av det nationella arbetet med medie- och informationskunnighet. En samlad kommunikationsfunktion ger bättre förutsättningar att arbeta strategiskt för att kunskapen ska få avsedd spridning. En samlad myndighet skulle underlätta arbetet med Sveriges genomförande av AV-direktivet. Detsamma gäller arbetet med skydd av barn.

4.2.1 Utveckling av mediesektorn och inom mediepolitiken

Den nuvarande myndighetsstrukturen är präglad av hur verksamheten tidigare har varit organiserad. Strukturen speglar också en bild av ett äldre medielandskap. Medieutvecklingen präglas idag i hög grad av digitalisering och globalisering. Det har växt fram en rad nya medietjänster som sociala medier och streamingtjänster.

Utvecklingen har gått mot att mediekonsumenter fått möjlighet att välja var, när och hur de vill ta del av ett allt större medieinnehåll som finns tillgängligt på fler plattformar. Det gäller inte minst barn och unga. Utvecklingen innebär att alltmer av ansvar hamnar på mediekonsumenten, eftersom offentlig reglering som verktyg för begränsningar och skydd inte längre fungerar på samma sätt som tidigare. Frågor om medie- och informationskunnighet har mot den bakgrunden blivit alltmer aktuella, inte minst på EU-nivå.

Hittills har MPRT:s uppdrag haft fokus på press, radio och tv, det vill säga mer traditionella mediekanaler. SMR:s verksamhet har riktat in sig främst på olika aspekter av internet, utöver uppgiften att fastställa åldersgränser för film. I dagens medielandskap är gränserna inte längre lika tydliga eller skarpa mellan olika medier. Den aktuella EU-regleringen, AV-direktivet och den föreslagna förordningen om en inre marknad för digitala tjänster (rättsakten för digitala tjänster) speglar det nya landskapet. Genomförandet av direktivet involverar idag båda myndigheterna och har medfört nya uppgifter.

Vår bedömning är att en samlad myndighet skulle ha bättre förutsättningar att gripa sig an de behov som följer av dagens diversifierade medielandskap och nya konsumtionsmönster för medietjänster. Att kunna arbeta samlat i en myndighet med omvärldsbevakning och analys kommer att gynna verksamheten. Mediefältets utveckling, det ökade fokuset på medie- och informationskunnighet och de krav som följer av AV-direktivet kommer att innebära att uppdragen till de nationella myndigheterna blir både fler och mer omfattande. Myndighetens förmåga att ta sig an nya eller förändrade uppdrag från regeringen kommer enligt vår bedömning att öka i och med ett inordnande. En större organisation kan därmed utgöra ett stärkt stöd för regeringen som expertmyndighet. Behovet av ett sådant stöd kan förväntas öka i takt med den snabba medieutvecklingen.

4.2.2 Analys och kunskapsspridning

Båda myndigheterna har i uppgift att följa medieutvecklingen och sprida information, hos SMR med fokus på barn och unga. Myndigheterna ska enligt sina respektive instruktioner samverka med varandra kring uppgiften.

MPRT ska följa och analysera utvecklingen inom medieområdet och sprida kunskap om den till allmänheten. Myndigheten ska bland annat sprida information om gällande regler och beslut av större vikt eller principiell betydelse till berörda aktörer och till allmänheten. SMR har å sin sida i uppgift att följa medieutvecklingen samt sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation.

I uppdragen både för MPRT och SMR ligger att samverka med Myndigheten för tillgängliga medier när det gäller uppgiften att följa

och analysera utvecklingen inom medieområdet. Båda ska även samverka med Nordicom vid Göteborgs universitet.

Vi bedömer att en större myndighet har bättre förutsättningar att arbeta med analys och omvärldsbevakning. Det är några få som arbetar med omvärldsbevakning och analys på de två myndigheterna. Detta arbete kan stärkas i en samlad myndighet, och det kan skapas synergier vad gäller arbetsätt och metoder. Det finns också möjligt för fler medarbetare att delta i olika delar av analysarbetet.

Ett inordnande ger möjlighet för myndigheten att ta ett samlat grepp om vilka behov som finns av analys och omvärldsbevakning samt vilka områden som bör prioriteras. Med utgångspunkt i det föränderliga medielandskapet och ett ökande behov av ökad medie- och informationskunnighet kan man arbeta mer strategiskt med att utveckla och tydliggöra myndighetens roll.

Vi bedömer att även arbetet med kunskapsspridning kan stärkas genom att myndigheten får bättre förutsättningar att arbeta strategiskt med kommunikationsuppdraget. Det förutsätter ett gemensamt arbete görs med att identifiera prioriterade mål och målgrupper för den kunskap man önskar sprida. Myndigheten kommer i och med ett inordnande att ha en bredare roll än MPRT har idag, som inkluderar både tillsyn, granskning, fördelning av stöd och främjande insatser. Vi ser inga problem i att förena dessa olika uppgifter, men det kräver en tydlighet i kommunikationsarbetet.

4.2.3 Främja medie- och informationskunnighet

SMR har i uppdrag att förstärka arbetet för ökad medie- och informationskunnighet samt att kartlägga och redovisa insatser som har vidtagits i Sverige. Uppdraget från regeringen kring medie- och informationskunnighet är inte avgränsat till målgruppen barn och unga. Det har av myndigheten tolkats som att verksamheten ytterst ska nå en bred allmänhet. MPRT:s uppdrag att följa, analysera och sprida kunskap om medieutvecklingen är också en del av det samlade nationella arbetet för att främja medie- och informationskunnighet. Myndighetens kunskapsspridning ska enligt instruktionen vända sig till allmänheten.

Inom området medie- och informationskunnighet har myndigheterna under senare år ökat sin samverkan. När det första

uppdraget gavs 2017 att kartlägga insatser som syftar till stärkt medie- och informationskunnighet samarbetade myndigheterna i det arbetet. Idag sker samverkan mellan myndigheterna bland annat genom att MPRT ingår i det nätverk av myndigheter och andra aktörer som kallas MIK Sverige och som SMR samordnar. MPRT ingick under 2020–2021 även i styrgruppen som finns för nätverket.

Genomförandet av AV-direktivet har inneburit att både MPRT och SMR fått nya uppgifter, vilket i sin tur inneburit mer samverkan mellan myndigheterna. Det reviderade AV-direktivet anger att medlemsstaterna ska främja och vidta åtgärder för utveckling av medie- och informationskunnighet. Medlemsstaterna ska rapportera till Europeiska kommissionen om genomförandet. SMR ansvarar för att insamla uppgifter för Sveriges räkning. Uppdraget ska genomföras i nära samverkan med MPRT och med andra relevanta aktörer inom området medie- och informationskunnighet.

SMR:s uppdrag och arbete inom medie- och informationskunnighet har utvecklats under de senaste fem åren. Myndigheten har efterhand fått rollen av att vara en nod på nationell nivå som kan samla andra aktörer som är verksamma inom området. Nätverket MIK Sverige är fortfarande i en uppbyggnadsfas, där både SMR:s roll som samordnare och nätverkets målsättningar håller på att utvecklas.

I en delrapport av uppdraget att förstärka arbetet för ökad medie- och informationskunnighet pekar SMR på att myndighetens storlek och begränsade resurser utgör en begränsning för vad som kan förväntas utföras, och att uppdraget mot den bakgrunden också vilar på en skör grund³.

Vår bedömning är att förutsättningarna att lyckas med arbetet att utveckla en roll som en samlande nod för MIK-arbete på nationellt plan är bättre i en större organisation. I dagsläget är verksamheten sårbar och i hög grad beroende av enskilda individers erfarenhet och kunskap. I en större organisation kan fler medarbetare på olika sätt delta i arbetet, som utredare, handläggare, projektledare eller kommunikatörer.

Det finns flera vägval för myndighetsledningen att göra framöver kring myndighetens och MIK-nätverkets roll, primära mål och arbetssätt. Hur bred kretsen av aktörer i nätverket ska vara och på

³ Lägesrapport 2021, Redovisning av Statens medieråds uppdrag att förstärka arbetet för ökad medie- och informationskunnighet (Ku2020/02624), Statens medieråd

vilka sätt branschens aktörer och civilsamhällesorganisationer exempelvis kan involveras är viktiga frågor att ta ställning till, liksom hur kontaktytorna till regioner och kommuner ska se ut.

Vi bedömer att det inte är något problem för myndigheten att inom MIK Sverige samverka med sådana aktörer i mediebranschen som samtidigt ansöker om stöd eller är föremål för myndighetens granskningsuppdrag. Både mediestödsnämnden och granskningsnämnden för radio och tv utgör fristående beslutsorgan inom MPRT. Vi ser också att eventuella risker för otydlighet kan lösas genom tydlig kommunikation från myndighetens sida.

Myndighetens samlade kompetens kan stärka det egna mer operativa arbetet för att främja medie- och informationskunnighet. Här kan MPRT bidra med juridisk kunskap. Organisationen får också bättre förutsättningar att samla kunskap inom ett brett mediefält, från traditionella massmedier till digitala plattformar.

4.2.4 Skydd av barn

Myndigheterna har uppdrag som på olika sätt rör skydd av barn mot skadlig mediepåverkan. SMR:s instruktion inleds med att fastställa att myndigheten ska verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig påverkan. Det genomsyrar hela myndighetens verksamhet och sker genom främjandearbete för ökad medie- och informationskunnighet, analysarbete och den samlade kommunikativa verksamheten. Arbetet med att fastställa åldersgränser för film är en uppgift som rör skydd av barn där myndigheten också är beslutsfattare.

MPRT har uppgifter som rör skydd av barn mot skadlig mediepåverkan genom sitt tillsynsansvar enligt radio- och tv-lagen. Granskningsnämnden för radio och tv bedömer om programinnehåll överensstämmer med bestämmelserna om skydd av barn i radio- och tv-lagen och sändningstillståndet. Nämnden granskar även vissa reklamregler i förhållande till program som riktar sig till barn under tolv år. MPRT ställer upp villkor som bland annat rör skydd av barn för radio- och tv-sändningar som kräver tillstånd, det vill säga andra än public service. MPRT ska även medverka till samreglering med leverantörer av videodelningsplattformar när det gäller lämpliga åtgärder för att bland annat skydda barn.

Vår bedömning är att det avseende skydd av barn finns en tydlig samordningsvinst att ha ansvaret och kompetensen samlad i en organisation. Uppdragets karaktär skiljer sig åt genom att fastställandet av åldersgränser för film sker på förhand, medan MPRT:s uppdrag till stor del handlar om granskning och prövning i efterhand. Vi ser inga problem i att dessa olika uppgifter placeras i en och samma myndighet. Vi tror tvärtom att det genom ett utbyte mellan arbetet med förhandsgranskning av film och granskningen av exempelvis av tv-innehåll kan skapas synergier och en stärkt kompetens. Inom filmgranskning har SMR utvecklat ett arbete med att aktivt involvera barn via barnpaneler som kanske skulle kunna tillämpas som metod i fler sammanhang.

Ett specifikt område som vi bedömer skulle gagnas av ett inordnande i MPRT är SMR:s nuvarande uppdrag att medverka till ett branschgemensamt system för hur varningar enligt radio- och tv-lagen ska lämnas avseende innehåll som kan skada minderåriga i tv-sändningar och beställ-tv. Vår bedömning är att det ger bättre förutsättningar för en dialog med branschen och att leverantörer av medietjänster och videodelningsplattformar blir mer aktivt involverade i det övergripande arbetet för att öka medie- och informationskunnighet i Sverige⁴.

4.2.5 Samverkan inom Europa och med andra myndigheter

Både MPRT och SMR har som ovan beskrivits uppgifter som är relaterade till AV-direktivet. MPRT är nationell tillsynsmyndighet för direktivets tillämpning. Myndigheten har i uppdrag att delta i arbetet inom den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (European Regulators Group for Audiovisual Media Services, ERGA) och ska medverka till informationsutbyte med andra behöriga tillsynsmyndigheter enligt AV-direktivet. ERGA har en rådgivande roll gentemot Europeiska kommissionen. Båda myndigheterna ingår i ett myndighetsnätverk som diskuterar implementeringen i Sverige av rättsakten om digitala tjänster, förslaget till förordning om en inre marknad för digitala tjänster.

⁴ En moderniserad radio- och tv-lag, prop. 2019/20:168

På ett europeiskt plan finns även samarbetsorganisationen European Platform of Regulatory Authorities, EPRA, där både regleringsmyndigheter och myndigheter ansvariga för medie- och informationskunnighet ingår. Både SMR och MPRT är medlemmar i EPRA.

Vi bedömer att en samlad myndighet som rymmer både regleringen på området och ansvar för att främja MIK-frågor skulle underlätta och effektivisera arbetet med Sveriges genomförande av och rapportering enligt AV-direktivet. En samlad myndighet skulle också tydliggöra den svenska representationen i det europeiska samarbetet. Det finns idag en risk att andra länders myndigheter är osäkra på vilken myndighet i Sverige de ska vända sig till i olika frågor.

På ett nationellt plan har båda myndigheterna i uppdrag att samverka med Myndigheten för tillgängliga medier och med Nordicom. Även denna samverkan bör kunna underlättas av att kontakter sker med en myndighet. Det aktiva samarbete som båda myndigheterna länge har haft med Nordicom avseende olika typer av data och undersökningar skulle kunna stärkas genom att man skapar en gemensam bild av kunskaps- och analysbehov inom området.

4.3 Bedömning av ekonomiska konsekvenser

Bedömning: Det finns samordningsvinster avseende kansli- och stödfunktioner som registratur, ärendehantering, arkiv, ekonomi, IT, administration och HR. Lokalkostnaderna bör minska efter en övergångsperiod. Effektiviseringar kan göras även avseende vissa personella resurser, beroende på hur myndighetsledningen väljer att organisera verksamheten. Under en övergångsperiod uppstår kostnader bland annat för flytt av arkiv, ärendehantering och annan data samt utveckling av webbplats. På sikt bör det kunna ske en effektivisering som innebär att en större del av anslaget kan användas till myndighetens kärnverksamhet.

4.3.1 Minskad sårbarhet och bättre förutsättningar för verksamhetsplanering

Av myndigheterna är MPRT den något större som också haft ett mer stabilt förvaltningsanslag jämfört med SMR. SMR har sedan tillkomsten haft en relativt hög andel tillfällig finansiering för särskilda uppdrag samt projektfinansiering via EU och Nordiska ministerrådet, utöver förvaltningsanslaget. Flera av uppdragen och projekten är tidsbegränsade eller har en osäker fortsatt finansiering. Det har medfört svårigheter för SMR att planera verksamheten och att rekrytera och bibehålla kompetens för uppdragen.

Syftet med ett inordnande SMR i MPRT är inte att få till stånd besparingar, utan att få till en mer slagkraftig organisation. De två myndigheternas samlade förvaltningsanslag för 2022 är omkring 70 miljoner kronor. Under 2021 hade SMR 22 årsarbetskrafter och MPRT 30 årsarbetskrafter. Ett inordnande av SMR i MPRT skulle innebära en myndighet med både ett högre förvaltningsanslag och fler medarbetare. Därmed skulle det skapas en större organisation med större möjligheter att samordna och planera verksamheten för att kunna disponera om resurser.

4.3.2 Samordningsvinster

Vi ser tydliga samordningsvinster avseende lokaler samt kansli- och stödfunktioner som registratur, ärendehantering, arkiv, ekonomi, upphandling, IT, dataskydd, administration och HR.

Gällande ekonomiadministration och personaladministrativ hantering är båda myndigheterna kunder hos Statens servicecenter. Det underlättar överföring av data och bör innebära en sammanlagd besparing.

En samlad funktion för registratur och arkiv medför att arbetet kan utföras mer effektivt. Myndigheterna arbetar med digitala system för diarieföring och ärendehantering. Även här kommer det att finnas initiala kostnader för överföring av data och eventuella förändringar av ärendehanteringssystem. Att skapa en gemensam webbplats kommer likaså att kräva en initial investering. Ett namnbyte för myndigheten innebär att en förändrad logotyp behöver skapas och tas i bruk. På sikt bör besparingar kunna ske i

drift och underhåll av gemensamma system för diarieföring, ärendehantering, IT och webbplats.

Även avseende arkiv kommer att uppstå kostnader under en övergångsperiod för överföring och omhändertagande av material. Vid en överföring av SMR:s uppgifter till MPRT ska arkivet föras över till MPRT enligt arkivlagen (1990:782). I undantagsfall kan dock Riksarkivet ta emot arkiv från myndigheter vars uppgifter förs över till en annan myndighet.

Lokalkostnaderna bör bli lägre om samtliga medarbetare samlas i samma lokal, vilket vi bedömer är en förutsättning för att skapa önskade synergier inom myndigheten. Lokalkostnaderna är för närvarande 2,3 miljoner kronor för SMR respektive 3,1 miljoner kronor för MPRT. Båda myndigheterna har relativt nyligen tecknade hyresavtal. Det innebär att lokalkostnaderna under en övergångsperiod kommer att vara oförändrade. Hur länge det är så går inte att bedöma i dagsläget. Det beror bland annat på hur lokalfrågan löses och på möjligheten att avsluta hyresavtal före avtalstidens utgång. SMR:s hyresavtal löper till den 30 juni 2026 och MPRT:s till den 31 mars 2026.

Andra avtal som SMR har tecknat och som gäller efter år 2022 är bland annat ärendehanteringssystem och kommunikationstjänster. De flesta av dessa avtal går ut eller kan avslutas under 2023 och första halvåret 2024.

På sikt bör det alltså kunna ske flera effektiviseringar avseende kansli- och stödfunktioner som innebär att en större del av anslaget kan användas till myndighetens kärnverksamhet. Att resurser frigörs för kärnverksamheten innebär en mer effektiv användning av statens medel.

Vad gäller de personella resurserna bedömer vi att det bör kunna ske rationaliseringar i chefsledet i och med att en gemensam administrativ funktion skapas. Möjligen kan det gälla även andra verksamhetsområden. Vi bedömer också att det på sikt bör kunna ske personalmässiga effektiviseringar på den administrativa sidan i storleksordningen ett årsverke. Det är dock svårt att göra mera preciserade bedömningar, eftersom det är avhängigt av hur myndighetsledningen väljer att organisera verksamheten. En mindre ekonomisk besparing görs också genom att två insynsråd ersätts av ett.

4.3.3 Utökade kostnader under en övergångsperiod

På sikt bedömer vi alltså att det kan frigöras resurser. Under en övergångsperiod kommer det dock att krävas något utökade ekonomiska resurser på grund av kostnader exempelvis för överföring av ärendehantering och arkiv samt data till en gemensam IT-miljö. Det kommer även att uppstå kostnader inom kommunikation i och med ett eventuellt namnbyte för myndigheten och utveckling av en gemensam webbplats. Nya utökade lokaler kräver även investeringar i form av inredning och utrustning.

Det är mycket svårt att bedöma hur stora dessa kostnader kommer att bli. Det kan inte uteslutas att detta kommer att kräva en utökad anslagskredit under en övergångstid.

4.4 Bedömning av personella och organisatoriska konsekvenser

Bedömning: En större myndighet ger förutsättningar att skapa en mer stabil organisation och långsiktig planering. Det möjliggör en ökad flexibilitet och skapar mindre sårbarhet. Bättre förutsättningar skapas för att anpassa verksamheten till nya eller förändrade uppgifter. Större möjligheter ges också att arbeta med strategisk kompetensförsörjning för att på både kort och lång sikt säkerställa att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens.

En myndighet med ett större förvaltningsanslag har bättre förutsättningar för en mer stabil och långsiktig planering. En större organisation bedömer vi möjliggör både en större flexibilitet och mindre sårbarhet. Bättre förutsättningar skapas i en större organisation att anpassa verksamheten till nya eller förändrade uppgifter, och att klara av att göra anpassningar med kort planeringshorisont.

Båda myndigheterna har liknande funktioner inom exempelvis administration, analys och kommunikation. Inom de områdena skulle den verksamhetsmässiga sårbarheten minska eftersom det finns fler medarbetare som vid behov kan täcka upp för varandra.

Arbetsuppgifter kan omfördelas under längre eller kortare perioder mellan fler medarbetare. Det i sig ger också bättre förutsättningarna att hinna rekrytera nya medarbetare för tillfälliga uppdrag, och samtidigt behålla mer av erfarenheten och kompetensen inom organisationen. En större organisation blir mindre sårbar vid perioder av hög eller ojämn arbetsbelastning eller frånvaro av personal.

Samordningsvinster inom exempelvis ekonomi, upphandling, HR eller registratur innebär samtidigt att funktionerna som sådana kan stärkas inom en större myndighet. I dagsläget har båda myndigheterna en medarbetare som ansvarar för både ekonomi och HR. En samlad funktion inom ekonomi och HR skulle möjliggöra både ökad specialisering, stärkt kompetensförsörjning och minskad sårbarhet.

I en större myndighet kan IT-funktionen stärkas. Myndigheter har bland annat krav på sig att arbeta systematiskt med dataskydd och informationssäkerhet grundat på kontinuerliga risk- och sårbarhetsanalyser. En större myndighet har bättre förutsättningar att arbeta långsiktigt med dessa frågor.

En samlad organisation ger ökade förutsättningar för att arbeta med strategisk kompetensförsörjning för att på både kort och lång sikt säkerställa att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens. Det ger möjlighet för medarbetare att få variation i arbetsuppgifterna och därmed möjligheter till kompetensutveckling. Det kan även bidra till att bidra till organisationens attraktivitet vid rekrytering.

4.5 Lokalbehov

Bedömning: Gemensam lokalisering av den nya organisationen krävs för att skapa förutsättningar för att utveckla och bedriva verksamheten. Olika lokallösningar bör undersökas, inklusive möjligheterna att utöka kontorsytan i de befintliga lokalerna.

Att den nya organisationen samlokaliseras bedömer vi vara nödvändigt för att integrera och utveckla verksamheten samt att skapa en gemensam myndighetskultur. MPRT flyttade in i nybyggda

lokaler under 2021 och gjorde då investeringar avseende inredning och utrustning med mera. MPRT har ett aktivitetsbaserat kontor, det vill säga med olika ytor för tysta, lugna och aktiva zoner. Antalet ergonomiskt utrustade arbetsplatser är så många att alla medarbetare ska kunna arbeta på plats samtidigt (idag finns 36–40 platser). SMR har sedan myndigheten bildades haft sina lokaler i Filmhuset. Myndigheten har idag ett öppet kontorslandskap där alla medarbetare har fasta arbetsplatser.

Då den nya organisationen skapas bör olika lokalalternativ undersökas, inklusive möjligheterna att utöka kontorsytan i de befintliga lokalerna. Båda myndigheterna har för närvarande, efter pandemin, valt att erbjuda medarbetare möjlighet att arbeta hemifrån två dagar i veckan. Båda myndigheterna har också beslutat att samtliga medarbetare ska vara på plats en bestämd dag i veckan, i syfte att då samla hela organisationen. Myndighetsledningen får mot den här bakgrunden ta ställning till hur ett kommande gemensamt kontor ska vara planerat och utrustat.

4.5.1 Lokalbehov för filmgranskning

Bedömning: Det finns mycket som talar för att filmgranskning fortsatt bör ske i Stiftelsen Svenska Filminstitutets biografer. För mindre filmdistributörers filmer krävs tillgång till en mindre lokal för filmvisning, helst i kontorslokalerna.

Särskild hänsyn behöver tas till behov av lokaler för arbetet med filmgranskning för fastställande av åldersgränser för film. Mindre filmdistributörer förmedlar sina filmer för granskning via länk och visning sker idag i SMR:s egna lokaler. Större distributörers filmer kan endast visas på biografer med tillgång till såväl visningsapparat som de digitala tjänster som filmbolagen använder sig av för att skicka filmerna. Visningarna sker då i Stiftelsen Svenska Filminstitutets (Filminstitutet) biografer. Det rör sig om filmer av mer kommersiell karaktär och de globalt gällande villkoren för hantering av filmerna beslutas av bolagens huvudkontor. I en del fall finns krav på att säkerhetsvakter ska närvara under filmvisningen för att säkerställa att inga obehöriga tar del av innehållet.

SMR framhåller att en fördel med den nuvarande lösningen är att Filminstitutet kan garantera säkerhet vid överföring av filmmaterial. Det finns också en flexibilitet gällande tider för lån av biograferna när det finns behov av att ändra tider med kort varsel.

Vi har inom ramen för arbetet med uppdraget träffat två representanter för de större filmdistributörerna, Walt Disney Nordic och United International Pictures Sweden, för att höra deras synpunkter. Vikten av en fungerande kedja som uppfyller de högt ställda säkerhetskraven lyftes. Nuvarande ordning upplevs fungera väl.

Digital leverans av filmer sker genom att en tidsbegränsad krypteringsnyckel skickas till biografen och ett digitalt kvitto efterlämnas. Att en kommersiell biografägare anlitas skulle innebära att information om kommande filmer sprids till ett bolag som utgör en av flera aktörer på biografmarknaden. Det bedöms av en distributör vara problematiskt. Filmer skickas ibland i god tid före premiären för att möjliggöra för distributionsbolaget att vid behov hinna överklaga SMR:s beslut. Det innebär att information om filmen skulle spridas i ett tidigt skede.

Vår bedömning är att mycket talar för att filmgranskningen fortsatt bör ske i Filminstitutets biografer. Det finns fördelar med att arbetet sker i lokaler som ägs av en aktör som inte primärt är en konkurrent på biografmarknaden. Filminstitutet är också en stabil aktör med vilken det kan finnas förutsättningar för en långsiktig samverkan, jämfört med en kommersiell aktör.

För mindre filmdistributörers filmer bedömer vi att det är lämpligt med tillgång till en mindre lokal i anslutning till kontorslokalerna, i likhet med hur det fungerar idag.

Att myndigheten skulle bygga upp en egen biograflokal och anskaffa nödvändig personell kompetens och teknisk utrustning som behöver uppdateras löpande framstår inte som ekonomiskt försvarbart.

4.6 Andra synpunkter som har inkommit

Vissa synpunkter har lyfts rörande det faktum att public service-bolaget Utbildningsradion (UR) ingår i MIK Sverige, nätverket av aktörer inom medie- och informationskunnighet som samordnas av

SMR. Vid en överföring av samordningen till MPRT skulle UR:s medverkan i nätverket kunna utgöra ett principiellt problem, eftersom granskningsnämnden för radio och tv finns placerad inom samma myndighet. Granskningsnämndens uppgift är bland annat att granska att public service-bolagen. Idag publiceras länkar till UR:s material kunskapsbanken för MIK som finns på SMR:s webbplats. Frågan har lyfts om det skulle kunna vara problematiskt att MPRT blir avsändare för kunskapsbanken.

Vi bedömer att redan det faktum att granskningsnämnden för radio och tv utgör ett fristående beslutsorgan inom MPRT innebär att det inte är ett problem att UR medverkar i ett nätverk som samordnas av myndigheten. Hur en ny samlad webbplats ska utformas, inklusive det material som rör nätverket MIK Sverige, är frågor som myndighetsledningen senare får ta ställning till. Som webbplatsen fungerar idag är avsändaren tydlig genom att besökaren länkas vidare till bland annat UR:s webbplats för att ta del av deras material.

4.7 Sammanfattande bedömning

Den nuvarande myndighetsstrukturen är präglad av tidigare organisatoriska enheter som slagits samman och speglar ett äldre medielandskap. Vår bedömning är att ett inordnande av SMR i MPRT ger bättre förutsättningar att arbeta med omvärldsbevakning och analys inom ett område med nya produktions- och konsumtionsmönster för medietjänster. Mediefältets utveckling, det ökade fokuset på medie- och informationskunnighet och de krav som följer av AV-direktivet kommer att innebära att uppdragen till myndigheten blir både fler och mer omfattande. Myndighetens kompetens och kapacitet att ta sig an nya uppdrag från regeringen kommer att öka i en samlad myndighet. En större organisation kan därmed utgöra ett stärkt stöd för regeringen som expertmyndighet.

En samlad kommunikationsfunktion ger bättre förutsättningar att arbeta strategiskt för att kunskapen ska få avsedd spridning. Särskilt SMR:s uppdrag att samordna det nationella arbetet inom medie- och informationskunnighet kan stärkas i en större organisation. Myndigheten kan samtidigt bli en tydligare aktör utåt i och med att den har hela mediefältet som sitt verksamhetsområde.

Samverkan både inom den europeiska rådgivande organisationen ERGA och med svenska myndigheter kan underlättas.

Den övergripande bedömningen är att det finns samordningsvinster avseende kansli- och stödfunktioner som registratur, ärendehantering, arkiv, ekonomi, upphandling, IT och HR. Lokalkostnaderna bör minska efter en övergångsperiod. Effektiviseringar kan göras även avseende vissa personella resurser, beroende på hur myndighetsledningen väljer att organisera verksamheten. Under en övergångsperiod uppstår kostnader bland annat för flytt av arkiv och utveckling av ärendehanteringssystem, IT-miljö, webbplats och eventuell ny logotyp. Det är mycket svårt att bedöma hur stora dessa kostnader kommer att bli. Det kan inte uteslutas att detta kommer att kräva en utökad anslagskredit under en övergångstid. Sammantaget kommer inordnandet leda till en kostnadsmässig effektivisering. Det betyder att en större andel av anslaget kan användas till myndighetens kärnverksamhet, vilket innebär en mer effektiv användning av statens medel.

En större organisation bedöms som helhet bli mera stabil och mindre sårbar. Den har bättre förutsättningar att anpassa verksamheten till nya eller förändrade uppdrag. Vi bedömer att MPRT idag har en stor förvaltningskompetens med kärnan inom ärendehandläggning och juridik, vilket kommer att gynna de uppdrag som SMR:s nu har. SMR:s erfarenhet av ett utåtriktat och kommunikativt arbetssätt kommer att kunna utveckla MPRT:s arbete. Vi ser även att det hos SMR finns erfarenhet av arbete med barnrättsperspektiv som kommer att kunna gynna den samlade verksamheten.

En förutsättning för att få till stånd de kompetensmässiga synergierna är att myndighetsledningen arbetar med att ta tillvara båda myndigheternas styrkor i den nya organisationen. Myndigheterna har själva identifierat skillnader i kultur och identitet. Detta är något som myndighetens ledning måste beakta vid utformandet av en ny organisation och för att skapa en gemensam kultur.

4.8 Övriga konsekvenser

I uppdraget ingår att bedöma andra konsekvenser enligt 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474). De här beskrivna konsekvenserna och förslagen till författningsändringar bedöms inte påverka kostnaderna eller intäkterna för staten, kommuner, regioner, företag eller andra enskilda eller ha några samhällsekonomiska konsekvenser i övrigt.

De har ingen betydelse för den kommunala självstyrelsen, för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företags, för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

5 Myndighetens namn

Vår bedömning är att det kommer att krävas en namnändring för att på ett relevant sätt beskriva myndighetens utökade verksamhet. Vi kan konstatera att namnet idag inte fullt ut beskriver MPRT:s uppdrag. Verksamhetsområdet är idag mer omfattande än det nuvarande myndighetsnamnet anger och omfattar snarare medieområdet som helhet. I myndighetens uppdrag ingår även webbplatser, databaser och videodelningsplattformar. Nu tillförs uppgifter som rör skydd av barn, medie- och informationskunnighet i bred bemärkelse samt filmgranskning. Myndighetens namn bör därför ändras för att bättre spegla det nya samlade uppdraget.

6 Genomförande

Inför ett genomförande bör SMR ges i uppdrag att förbereda avveckling av myndigheten och överföring av uppgifter till MPRT, som i sin tur ges i uppdrag att förbereda inordnandet.

En rad frågor bör beaktas i ett tidigt skede. En budget för avvecklings- och överföringskostnader behöver upprättas. Myndigheternas avtal och ekonomiska åtaganden behöver beaktas och exempelvis hyresavtal sägas upp. Riksarkivet bör kontaktas i ett så tidigt skede som möjligt när det gäller överföringen av SMR:s arkiv. Vid genomförande av uppdraget ska 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd beaktas. Förberedelser avseende överföring av ärendehantering, ekonomi, andra data och övergång till gemensamma IT-system och gemensam webbplats är nödvändiga för att beräkna kostnader och möjliggöra att verksamheten är fungerande från tidpunkten för inordnandet.

Att inordna uppgifter från SMR till MPRT kräver att medel flyttas i statsbudgeten från utgiftsområde 17 (Kultur, medier, trossamfund och fritid) till utgiftsområde 1 (Rikets styrelse), vilket kräver riksdagens godkännande. SMR:s nuvarande förvaltningsanslag ska överföras från Utgiftsområde 17 anslag 11:4 Statens medieråd till Utgiftsområde 1 anslag 8:2 Myndigheten för press, radio och tv. Anslaget namn och anslagsändamålet bör ändras i enlighet med en eventuell namnändring för myndigheten.

Myndighetsledningen bör inför genomförandet förbereda skapandet av en ny organisation och en ny organisationsstruktur. I arbetet behöver hänsyn tas till organisationernas nuvarande styrkor, skillnader i kultur och identitet och behovet av att skapa en samlad organisation med ett gemensamt uppdrag.

7 Förslag till ny instruktion för myndigheten

Förslag: Den nya förordningen med instruktion för myndigheten innehåller i sak väsentligen samma som SMR:s och MPRT:s instruktioner. Vissa förenklingar och redaktionella ändringar görs. Uppgiften att skydda från skadlig mediepåverkan begränsas till att bara avse barn.

7.1 Generellt

En ny förordning med instruktion för två befintliga verksamheter innebär att förenklingar måste ske. Allt som står i förordningen (2020:879) med instruktion för Myndigheten för press, radio och tv (MPRT:s instruktion) och förordningen (2010:1923) med instruktion för Statens medieråd (SMR:s instruktion) kan inte oförändrat överföras till den nya instruktionen. Detta gäller framförallt beskrivningarna av myndigheternas uppgifter. En del av det som nu anges i SMR:s instruktion om vad myndighetens särskilda ska göra föreslås utgå, eftersom det i en större myndighet är för detaljerat för att nämnas. Det gäller till exempel att ta tillvara barns erfarenheter (2 § 3 SMR:s instruktion). Det innebär dock inte att myndigheten inte längre ska göra utan ingår i att myndigheten ska ha ett barnperspektiv (se föreslagna 5 §).

Till största delen har MPRT:s instruktion förts över till den nya med bara vissa redaktionella ändringar. Det gäller till exempel vad som föreskrivs om fastställande av åldersgränser för film, granskningsnämnden för radio och TV och om mediestödsnämnden.

Som tidigare nämnts lämnades i juni 2022 promemorian Ett hållbart mediestöd för hela landet (Ds 2022:14), som innehåller förslag till ändringar av systemet för press- och mediestöd. Om förslagen genomförs kommer stor del av det som nu föreskrivs i förordningen med instruktion för MPRT om mediestödsnämnden att i stället framgå av lag. Eftersom regeringen och riksdag först måste ta ställning till förslagen har vi inte beaktat dem när vi utformat vårt förslag till ny instruktion.

7.2 Författningskommentar

1 § Motsvarar 1 § MPRT:s instruktion samt 1 § SMR:s instruktion, förutom 2 stycket som är inkluderad i 3 § 1. Namnet på myndigheten bör ändras och det är inte uppgift för oss att lämna förslag. Därför benämns den X-myndigheten. En ändring i sak har skett: uppgiften att skydda från skadlig mediepåverkan begränsas till att avse barn. Med barn avses personer upp till 18 års ålder. Som ung räknas man till 25 års ålder. SMR har förespråkade en sådan ändring. Någon motsvarande begränsning finns inte beträffande övriga uppgifter.

2 § Motsvarar 2 § MPRT:s instruktion och anger också den uppgift som SMR idag har att fastställa åldersgränser enligt lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Lagar och förordningar anges i åldersordning.

3 § Motsvarar i huvudsak 3 § MPRT:s instruktion. Punkten 3 har delvis formulerats om för att bättre motsvara det som faktiskt rapporteras. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Paragrafen innehåller delar av 2 § SMR:s instruktion. Punkterna 1–3 har dock utgått. Skälet är att de är detaljerade och dessutom kan styra fel. Alla myndigheter har i någon mån en expertroll och en myndighet bör ta tillvara forskning och annan kunskap. Som nämnts i avsnitt 7.1 motsvaras punkten 3 av 11 §. Punkten 4 motsvaras av nya punkten 7.

Punkten 4 är ny och innebär att uppgiften som SMR haft i flera år när det gäller medie- och informationskunnighet permanentas. Punkten 5 i SMR:s instruktion motsvaras av nya 5 §.

4 § Motsvarar 4 § MPRT:s instruktion.

5 § Motsvarar 5 § MPRT:s instruktion och 3 § SMR:s instruktion med tillägg av barnperspektiv. Därmed ingår detta i relevanta delar av myndighetens verksamhet och behöver inte uttryckligen anges på alla de punkter som det nu är nämns i SMR:s instruktion.

6–8 §§ Motsvarar 6 - 8 §§ MPRT:s instruktion.

9 § Motsvarar 9 § MPRT:s instruktion och 3 a § SMR:s instruktion, varvid barn inkluderas i uppgiften att följa och analysera utvecklingen inom medieområdet. Övriga ändringar är redaktionella.

10 § Motsvarar 3 a § SMR:s instruktion, med tillägg av uppdraget om medie- och informationskunnighet som en följd av att det anges som en uppgift i 3 § 4.

11 § Motsvarar 10 § MPRT:s instruktion med undantag för andra ledet. Att erfarenhetsutbyte med andra myndigheter ska finnas i myndighetens verksamhet får anses följa av 6 § 2 stycket myndighetsförordningen (2007:515) om skyldigheten att samarbeta med myndigheter och andra.

12 § Motsvarar 11 § MPRT:s instruktion och 4 § SMR:s instruktion.

13 § Motsvarar 12 § MPRT:s instruktion och 5 § SMR:s instruktion. Sex personer bedöms vara en lämplig storlek för insynsrådet.

14–15 §§ Motsvarar 7–8 §§ SMR:s instruktion med vissa redaktionella ändringar. 9 § SMR:s instruktion utgår, eftersom vi bedömer att uppgiften att delta när myndighetens praxis ändras inte nödvändigtvis bör ligga på myndighetschefen. Formerna för

beslutsfattandet i dessa fall bör i stället regleras i myndighetens arbetsordning.

16 - 31 §§ Motsvarar 13–28 §§ MPRT:s instruktion.

32 § Motsvarar 29 § MPRT:s instruktion. I propositionen En moderniserad radio och tv-lag (prop. 2019/10:168) gjorde regeringen bedömningen att längden på anställningen för myndighetens chef bör framgå av förordning.

33 § Motsvarar 30 § MPRT:s instruktion med redaktionella ändringar i tredje stycket. Fjärde stycket i MPRT:s instruktion utgår, eftersom den bedöms vara överflödigt. Ledamöter får omförordnas, om det inte anges att det inte får ske.

34 § Motsvarar 31 § MPRT:s instruktion.

35 § Motsvarar 32 § MPRT:s instruktion.

36 § Motsvarar 33 § MPRT:s instruktion.

37 § Motsvarar 34 § MPRT:s instruktion. Det innebär att det generella undantaget för den verksamhet som har SMR idag upphävs (se 12 § SMR:s instruktion).

Regeringskansliet

Promemoria

2022-03-21
Ku2022/00643Bilaga till
protokoll,
2022-03-21
§ 30
1 bilaga**Kulturdepartementet**Enheten för medier och demokrati
Eva Rehbinder
eva.rehbinder@regeringskansliet.se**Uppdrag att utreda inordnande av uppgifterna vid Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv****Sammanfattning**

En utredare ska biträda Kulturdepartementet med att utreda konsekvenserna av ett inordnande av uppgifterna vid Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv. I uppdraget ingår även att analysera lokalbehovet för Myndigheten för press, radio och tv, att analysera behovet av namnbyte och att lämna förslag på nödvändiga författningsändringar vid ett sådant inordnande.

Syftet med uppdraget är inte att ompröva myndigheternas uppgifter, inriktning eller lokalisering.

Uppdraget ska redovisas i en departementspromemoria senast den 15 augusti 2022.

Bakgrund och behovet av en ny myndighetsstruktur

Regeringen eftersträvar en så effektiv statsförvaltning som möjligt. I detta sammanhang har frågan om en mer ändamålsenlig myndighetsstruktur på medieområdet väckts.

Myndigheten för press, radio och tv och Statens medieråd är två myndigheter med närliggande uppdrag. I nuläget har både Myndigheten för press, radio och tv och Statens medieråd enligt sina respektive instruktioner i uppdrag att följa medieutvecklingen och sprida information om den (för Statens medieråd med inriktning mot barn och unga). Myndigheterna ska samverka med varandra när det gäller uppgiften.

Vidare har båda myndigheterna uppgifter som rör skydd av barn mot skadligt medieinnehåll. Statens medieråd ska enligt sin instruktion verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig påverkan. Detta sker dels genom främjandearbetet för ökad medie- och informationskunnighet (MIK), dels genom arbetet med att fastställa åldersgränser för film som är avsedd att visas för barn under 15 år enligt lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Dessutom har myndigheten i regleringsbrev för 2022 i uppdrag att medverka till ett branschgemensamt system för varningar enligt radio- och tv-lagen (2010:696), som en del av Sveriges genomförande av det s.k. AV-direktivet.¹

Myndigheten för press, radio och tv har också uppgifter som rör skydd av barn mot skadligt medieinnehåll, bl.a. tillsynsansvar enligt radio- och tv-lagen när det gäller krav på videodelningsplattformar att vidta åtgärder för att skydda barn. Granskningsnämnden för radio och tv vid Myndigheten för press, radio och tv har enligt radio- och tv-lagen ansvar för att bestämmelsen om varning för bl.a. våldsskildringar efterlevs, för att övervaka att medie företag tar hänsyn till mediets särskilda genomslagskraft vad gäller skydd av barn i enlighet med villkor i sändningstillstånden samt för att granska att vissa reklamregler i förhållande till videor och program som riktar sig till barn följs. Nämnden har även i uppgift att anmäla skadligt innehåll till Justitiekanslern.

Myndigheten för press, radio och tv är Sveriges representant i det europeiska nätverket för tillsynsmyndigheter, ERGA, vilket bland annat innefattar arbete med MIK-frågor. Myndigheten ska samråda med Statens medieråd när det gäller åtgärder som handlar om MIK.

De senaste åren har regeringen i regleringsbrev gett Statens medieråd i uppdrag att stärka arbetet för MIK genom att fungera som ett nav i det nationella arbetet. MIK-arbetet har finansierats med särskilda medel sedan 2018.

Statens medieråds uppdrag att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan är av stor vikt. Bedömningen är att verksamhetens fortsatta utveckling skulle

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandhållande av audiovisuella medietjänster

gynnas av att ingå i en samlad mediemyndighet och att ett inordnande skulle kunna ge goda förutsättningar för att kunna säkra ett fortsatt långsiktigt arbete för MIK.

Syftet med en samlad organisation är att skapa en mindre sårbar och mer samlad myndighetsorganisation med stärkt kompetens, vilket ger förutsättningar för en mer effektiv användning av statens resurser.

Mot bakgrund av de senaste årens utveckling inom medieområdet, samt i ljuset av aktuell EU-reglering, såsom AV-direktivet och den föreslagna förordningen om en inre marknad för digitala tjänster, bedöms ett inordnande av uppgifterna vid Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv innebära en fördel, inte minst för en samlad omvärldsbevakning. En större och mer samlad organisation skulle vara bättre rustad att möta utmaningarna i dagens medielandskap jämfört med dagens situation där ansvaret är uppdelat mellan myndigheterna.

Ett inordnande av Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv skulle innebära att verksamheten blir mindre sårbar, t.ex. för längre frånvaro bland personalen och vid hög arbetsbelastning, att förutsättningarna för kompetensförsörjning förbättras och att ett effektivare utnyttjande av resurser för kärnverksamhet kan uppnås. Ett inordnande skulle även kunna frigöra resurser från administrativa funktioner och stödfunktioner. Syftet med en samlad organisation är inte att minska antalet anställda eller att ändra myndigheternas respektive uppdrag eller verksamhetsinnehåll.

Uppdraget

En utredare ska biträda Kulturdepartementet med att utreda konsekvenserna av ett inordnande av uppgifterna vid Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv.

Utredaren ska

- analysera konsekvenserna av ett inordnande,
- redogöra för de ekonomiska, verksamhetsmässiga och personella konsekvenserna av ett inordnande,

- analysera lokalbehovet för Myndigheten för press, radio och tv vid ett inordnande och därvid särskilt beakta den filmgranskande verksamhetens behov. I detta ingår inte att föreslå i vilka fysiska lokaler som den gemensamma verksamheten ska bedrivas,
- lämna förslag till nödvändiga författningsändringar, inklusive ändamålsenliga ändringar i Myndigheten för press, radio och tv:s instruktion, som bör göras vid ett inordnande av uppgifterna vid Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv, samt
- analysera behovet av namnbyte för Myndigheten för press, radio och tv vid ett inordnande och redogöra för nödvändiga författningsändringar vid en sådan namnändring.

Utredaren får även redogöra för andra aspekter av ett inordnande som framkommer under utredningsuppdraget.

Arbetet med uppdraget

Utredaren ska redogöra för de ekonomiska, verksamhetsmässiga och personella konsekvenserna av ett inordnande enligt ovan. Utredaren ska även ange andra konsekvenser enligt 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474). Utgångspunkten är att eventuella förslag ska rymmas inom befintlig ram genom eventuella omprioriteringar. Utredaren ska i annat fall föreslå finansiering.

Under genomförandet av uppdraget ska utredaren inhämta synpunkter och upplysningar från Statens medieråd, Myndigheten för press, radio och tv, samt, i den utsträckning som bedöms lämplig, övriga berörda aktörer. Vidare ska utredaren löpande hålla Kulturdepartementet informerat om hur arbetet fortskrider.

Uppdraget ska redovisas i en departementspromemoria senast den 15 augusti 2022.

Bilaga Genomförda möten

2022-04-11	Myndigheten för press, radio och tv, myndighetsledning
2022-04-24	Statens medieråd, myndighetsledning
2022-04-27	Utbildningsradion
2022-04-28	Myndigheten för press, radio och tv, enhetschef Enheten för kommunikation och omvärld
2022-05-04	Statens medieråd, medarbetare vid Avdelningen för verksamhetsstöd
2022-05-04	Statens medieråd, utredare, Operativa avdelningen
2022-05-06	Statens medieråd, kommunikatörer, Operativa avdelningen
2022-05-06	Statens medieråd, programansvarig och projektledare, Operativa avdelningen
2022-05-06	Statens medieråd, filmgranskare och administratör, Operativa avdelningen
2022-05-12	The Walt Disney Company Nordic
2022-05-13	United International Pictures

2022-05-30

Myndigheten för press, radio och tv,
medarbetare vid Enheten för kommunikation
och omvärld

Departementsserien 2022

Kronologisk förteckning

1. Viktigt meddelande till allmänheten
– en översyn av VMA-systemet. Ju.
2. Bättre konsekvensutredning i svensk statsförvaltning. Fi.
3. Garantitillägg i bostadstillägget. S.
4. Ökade möjligheter till användning av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. S.
5. En effektivare upphandlingstillsyn. Fi.
6. Straff för deltagande i en terroristorganisation. Ju.
7. Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge
– konsekvenser för Sverige. UD.
8. Deterioration of the security environment – implications for Sweden. UD.
9. Ett utvidgat utreseförbud för barn. S.
10. Ett flexibblare karensvillkor i arbetslöshetsförsäkringen. A.
11. Arlanda flygplats – en plan för framtiden. I.
12. Vistelseförbud för barn. S.
13. Utökat informationsutbyte. Fi.
14. Ett hållbart mediestöd för hela landet. Ku.
15. Regler om privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. S.
16. Ledarhundar. S.
17. Inordnande av Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv. Ku.

Departementsserien 2022

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

Ett flexiblere karensvillkor i arbetslöshetsförsäkringen. [10]

Finansdepartementet

Bättre konsekvensutredning i svensk statsförvaltning. [2]

En effektivare upphandlingstillsyn. [5]

Utökat informationsutbyte. [13]

Infrastrukturdepartementet

Arlanda flygplats – en plan för framtiden. [11]

Justitiedepartementet

Viktigt meddelande till allmänheten – en översyn av VMA-systemet. [1]

Straff för deltagande i en terroristorganisation. [6]

Kulturdepartementet

Ett hållbart mediestöd för hela landet. [14]

Inordnande av Statens medieråd i Myndigheten för press, radio och tv. [17]

Socialdepartementet

Garantitillägg i bostadstillägget. [3]

Ökade möjligheter till användning av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. [4]

Ett utvidgat utreseförbud för barn. [9]

Vistelseförbud för barn. [12]

Regler om privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. [15]

Ledarhundar. [16]

Utrikesdepartementet

Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge – konsekvenser för Sverige. [7]

Deterioration of the security environment – implications for Sweden. [8]